

การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรบริษัทหลักทรัพย์ ตามหลักพุทธธรรม*

EFFICIENT PERFORMANCE OF SECURITIES COMPANY PERSONNEL ACCORDING TO BUDDHIST PRINCIPLES

พิธาน โตตระกุลพิทักษ์

Pithan Totrakulpitak

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

Corresponding Author E-mail: Pthian25222522@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งนำเสนอและวิเคราะห์การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงของบุคลากรบริษัทหลักทรัพย์ผ่านการนำหลักพุทธธรรมมาয়กระดับศักยภาพของบุคลากรในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางการลงทุนของลูกค้าเพื่อให้เกิดความมั่นใจ และมั่นคงที่มีความเสี่ยงต่ำให้มากที่สุด ซึ่งบทบาทหน้าที่หลักของบุคลากรต้องมีคุณสมบัติหลัก ๆ เช่น ได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ชี้แจงให้ลูกค้าหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เข้าใจในความเสี่ยงของการลงทุน อีกทั้งให้คำแนะนำตามนโยบายบริษัทอย่างชัดเจนโปร่งใสไม่ปิดบังข้อมูลต่าง ๆ เพราะฉะนั้น การปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงของบุคลากรจึงเป็นสิ่งที่อยู่ในกระแสความถูกต้อง ชัดเจน เป็นธรรมแก่ลูกค้าอย่างเท่าเทียมมากที่สุดที่ต้องอาศัยหลักไตรสิกขาเข้ามาประยุกต์ใช้ประกอบด้วย 1. ระดับของศีล คือ การปฏิบัติงานของบุคลากรต้องมี แบบแผนการรักษาวินัยทางการเงิน จริยธรรม กติกา นโยบายการดูแลกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของบริษัทหลักทรัพย์ที่กำหนดในเบื้องต้นเพื่อความโปร่งใส เป็นธรรม 2. ระดับสมาธิ คือ การยกระดับศักยภาพการทำงานของบุคลากรผ่านความร่วมมือระหว่างกิจการ ความมั่นคงของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์และสร้างลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดความมั่นใจ ไว้วางใจต่อการลงทุนตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนสามารถสร้างความมั่นคงทางการเงิน ความยั่งยืนของกิจการทั้งสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และ 3. ระดับปัญญา คือ การพัฒนาความรู้ ความเท่าทันข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดให้เกิดการปรับเปลี่ยนพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง; บุคลากรบริษัทหลักทรัพย์; หลักไตรสิกขา

*Received August 14, 2023; Revised August 20, 2023; Accepted January 31, 2024

Abstract

This article aimed to present and analyze the highly efficient performance of securities company personnel through the application of Buddhist principles to enhance the potential of personnel to act as an investment intermediary for clients to gain confidence. and stability as low risk as possible the main roles and responsibilities of personnel must have key qualifications such as being officially licensed registered with the Stock Exchange of Thailand. Explain to customers or stakeholders to understand the risks of investment. In addition, giving advice according to the Company's policy is straightforward, clear, transparent, not concealing various information, and keeping up to date with news and information, whether political, economic, social, and international, etc. Therefore, performing duties with high efficiency of personnel is a must. It is in a stream of accuracy, clarity, fairness to customers as much as possible that requires the use of the Threefold Training principle to apply, consisting of 1. the level of precepts, that is, the performance of personnel must have financial discipline maintenance plan, rules, policies, rules of securities companies preliminary for transparency and fairness. 2. The stability of the stock exchange group and building customers and stakeholders to create confidence and trust in investing in the stock market as well as being able to create financial stability. sustainability of the whole society economy and environment, and 3. intellectual level, which is the development of curiosity Up-to-date information can be clearly applied to work and able to correct mistakes for self-improvement and development appropriately.

Keywords: Highly Efficient Operations; Securities Company Personnel; The Threefold Principle.

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการพัฒนาบุคคลใหม่คุณภาพยิ่งขึ้นในด้านต่าง ๆ ที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาโดยทั่วไปแล้วบุคลากรในองค์กรก็ต้องการให้องค์กรมีความก้าวหน้าการดำเนินงานควรบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กรจึงถือได้ว่ามี

ประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานของบุคลากร ได้แก่ทักษะ (ความเชี่ยวชาญ ความรู้รอบรู้ในงาน) ทักษะการ รูปแบบการบริหารของ ผู้บังคับบัญชาแรงจูงใจ ทักษะความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กรแต่ละคนมีไม่ เท่ากัน ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานที่ตรงกับการศึกษาสามารถที่เรียนมานั้นยังขาดข้อเท็จจริง ในชีวิตการทำงาน คือจิตสำนึกของการลงทุน ความคิดการป้องกันความเสี่ยงความคิดที่จะ เอาชนะการแข่งขันในแวดวงธุรกิจประสบการณ์ทำงาน การแสวงหาทักษะเพิ่มเติมเพื่อการ ทำงาน แต่องค์กรต้องการให้การทำงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเพิ่มพูน ความรู้ทักษะให้กับบุคลากรขององค์กร (ณัฏพล งามธรรมชาติ, 2559) ดังนั้น การบริหาร ทักษะการมนุษย์เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงขององค์กรทางธุรกิจในอนาคต จำเป็นต้องมีแนวคิดการบริหารจัดการที่สร้างสรรค์ มีแรงขับเคลื่อนกระตุ้น และเป็น การบริหารที่ให้ความสำคัญต่อผู้ปฏิบัติงานที่มีศักยภาพมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การจัดการด้าน บริหารทรัพยากรมนุษย์ถูกออกแบบเพื่อให้มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ง่าย และให้ ความสำคัญต่อการมุ่งสู่ความสำเร็จที่เป็นเลิศ โดยเป็นการผสมผสานความต้องการ ความก้าวหน้าและการพัฒนาของพนักงานกับเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน (พิรญา ชื่นวงศ์, 2560) ดังนั้น ไม่ว่าองค์กรประเภทใดก็ตามย่อมต้องการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของ บุคลากรให้มีคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งการยกระดับการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด จึงจะสามารถแข่งขันในโลกธุรกิจได้ในปัจจุบันและอนาคต

การปฏิบัติงานของบุคลากรบริษัทหลักทรัพย์จำเป็นต้องมีจริยธรรมในการปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ความเป็นกลาง และมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ มีหลักปฏิบัติ ในการประกอบธุรกิจ และมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ไม่ มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยมีแนวทางการปฏิบัติงานตามที่ได้ระบุไว้ใน จรรยาบรรณของที่ปรึกษาทางการเงิน เช่น มาตรฐานการปฏิบัติงานมีความซื่อสัตย์ต่อ ลูกค้าการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์การ รักษาความลับของลูกค้า มีความเป็นกลาง มีความพร้อมของที่ปรึกษาทางการเงินการ อธิบายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้แก่ลูกค้าการกระทำการแทนลูกค้าอย่างถูกต้อง การจัดทำ สัญญา/ข้อตกลงกับลูกค้าเป็นต้น รวมทั้งการการปฏิบัติต่อลูกค้านั้น นอกจากที่ปรึกษา ทางการเงินจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของพนักงานกับลูกค้าหรือบุคคลภายนอก การเก็บเอกสารและการ เก็บข้อมูลบัญชีลูกค้า และการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการป้องกันและ ปราบปรามการสนับสนุนการเงินแก่การก่อการร้าย (ชมรมวาณิชธนกิจ สมาคมบริษัท หลักทรัพย์ไทย, 2559) เพราะฉะนั้นการปฏิบัติงานของบุคลากรบริษัทหลักทรัพย์นอกจาก

จะยึดถือปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย กติกาและจริยธรรมแล้ว ยังต้องพัฒนาตน พัฒนางานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามที่องค์กรคาดหวัง

นอกจากการปฏิบัติของบุคลากรตลาดหลักทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว เพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อลูกค้าให้มีความเชื่อถือ เชื่อมั่น และมีความมั่นใจในตัวแทนของบริษัทหลักทรัพย์ของตนเองต้องมีการยกระดับการปฏิบัติงานให้เกิดความสอดคล้องกับบริบทในสังคมที่มีประชาชนนับถือพระพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่โดยการนำหลักไตรสิกขา (ที.ปา. (ไทย) 11/305/272) ไปใช้ในการปฏิบัติงานเพราะเป็นหลักแห่งการปฏิบัติงาน การเรียนรู้งาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีเป้าหมายผ่านกระบวนการ 3 ระดับ ได้แก่ 1. ระดับของศีล ที่สามารถกระบวนการเรียนรู้แห่งกติการ่วมกันรวมทั้งข้อกำหนดต่าง ๆ อย่างเท่าทัน 2. ระดับสมาธิ ความตั้งมั่นแห่งการเรียนรู้และความสามารถในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาธุรกิจได้อย่างสร้างสรรค์ และ 3. ระดับปัญญา คือ การเพิ่มทักษะการเรียนรู้ การพัฒนาความรู้ ความเท่าทันข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย ดังนั้นผู้เขียนเห็นว่า องค์กรทางธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์อาจต้องมีการเตรียมเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาให้กับบุคลากรเพิ่มขึ้นด้วยหลักไตรสิกขาที่ก่อให้เกิดความมั่นใจในการประกอบธุรกิจเพื่อความสำเร็จและก้าวหน้าของบริษัท รวมทั้งยังสามารถสร้างความสุขในการปฏิบัติของงานบุคลากรอีกด้วย

แนวคิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

การบริหารองค์กรในปัจจุบันหรือการศึกษาในสายการบริหารรัฐกิจหรือรัฐประศาสนศาสตร์หรือในองค์กรทางธุรกิจมักได้ยินคำว่า “ประสิทธิภาพ” อยู่บ่อย ๆ ที่สามารถมองได้ 2 แง่มุม คือมองในเชิงธุรกิจ “ประสิทธิภาพ” จะหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับหากการใช้วัตถุดิบที่เป็นปัจจุบันนำเข้าในการผลิตที่น้อยและระบบให้ผลผลิตมีมูลค่าสูงกว่า มูลค่าของวัตถุดิบตั้งต้นบวกกับค่าดำเนินการ โดยที่มูลค่าของผลผลิตยิ่งสูงกว่าการลงทุนมากเท่าใดย่อมแสดงถึงประสิทธิภาพที่สูงของการผลิตนั้นแต่ถ้ามองในอีกแง่หนึ่งในเชิงของการปฏิบัติงานนอกจากนี้ยังต้องใช้ทรัพยากรทั้งคนและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม คำนวณเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งมีการนำเทคนิคต่าง ๆ เข้ามาใช้เพื่อช่วยลดขั้นตอนการทำงานลงเกิดความสะดวกมากขึ้น งานต่าง ๆ สามารถเสร็จได้ตามที่กำหนดเวลาที่วางไว้ก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ (ผู้บังคับบัญชา) และเกิดการสูญเสียต่อทรัพยากรน้อยที่สุด ซึ่งถ้าผลการปฏิบัติงานดีก็ถือว่า มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงถ้าผลการปฏิบัติงานไม่ดีก็ถือว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่ำ (นลพรรณ บุญฤทธิ์, 2558) ที่ไม่นำไปสู่ความพึงพอใจของผู้ประกอบการในองค์กรธุรกิจหรือความไร้ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร

ในหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งหากเชิงแนวคิดจะสามารถค้นหาคำตอบได้ไม่ยากนักแต่ต้องปรับประยุกต์อย่างเหมาะสมกับองค์กรของตนเองทางด้าน Woodcock (อัครวัฒน์ นิธิจิรวงศ์, 2559) ได้กล่าวถึงลักษณะของทีมการทำงานที่มีประสิทธิภาพไว้ 11 ด้านดังนี้

1. ความสมดุลในบทบาท (Balanced Roles) คือในทีมการทำงานจะผสมผสานทักษะความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันของบุคคลและใช้ความแตกต่างด้านบทบาทของแต่ละงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป

2. เป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Clear Objectives and Agreed Goals) คือ ทีมการทำงานมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนสอดคล้องกัน สมาชิกทุกคนในทีมรับรู้และยอมรับเป้าหมายและวัตถุประสงค์นั้น

3. การเปิดเผยและเผชิญ (Openness and Confrontation) คือบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เป็นไปอย่างเปิดเผย สมาชิกสามารถที่จะแสดงความรู้สึกความคิดเห็นของตนต่อการทำงานได้มีการสื่อสารโดยตรง หันหน้ามาร่วมกันแก้ไขปัญหาสร้างความเข้าใจกัน

4. การสนับสนุนและการไว้วางใจ (Support and Trust) คือ สมาชิกทุกคนได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีความจริงใจต่อกัน สามารถพูดได้อย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน พร้อมที่จะรับมือในการแก้ไขปัญหา

5. ความร่วมมือและขัดแย้ง (Co-operation and Conflict) คือ สมาชิกในทีมให้ความร่วมมือกันทำงาน พร้อมทั้งจะช่วยเหลือสนับสนุน ช่วยเสริมสร้างทักษะความรู้ความสามารถให้แก่กัน รวมทั้งการสนับสนุนแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน มีการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหา

6. วิธีการปฏิบัติงานชัดเจน (Sound Procedures) คือการทำงานของทีมมีการประชุมปรึกษาหารือและหาแนวทางปฏิบัติร่วมกันการตัดสินใจจะใช้ข้อมูลและความเห็นของสมาชิกทีมทุกคน

7. ภาวะผู้นำที่เหมาะสม (Appropriate Leadership) การทำงานในทีมจะต้องมีผู้นำที่มีความสามารถและความเหมาะสมในสถานการณ์นั้นๆ โดยสมาชิกทุกคนสามารถที่จะเป็นผู้นำที่มีได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้น

8. ทบทวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ (Regular Review) คือการติดตามผลการปฏิบัติงานของทีมอย่างสม่ำเสมอว่ามีปัญหาใดที่จะต้องร่วมกันปรับปรุงแก้ไข

9. การพัฒนาบุคลากร (Individual Development) คือการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของสมาชิกทีมให้โอกาสสมาชิกได้ใช้ทักษะความรู้ความสามารถที่มีในการทำงานอย่างเต็มที่

10. สัมพันธภาพระหว่างกลุ่มที่ดี (Sound Inter-group Relations) คือการทำงานที่มีสัมพันธภาพที่ดี มีการร่วมมือให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

11. การติดต่อสื่อสารที่ดี (Good Communications) คือการติดต่อสื่อสารในทีมเป็นไปอย่างถูกต้องชัดเจน เหมาะสม สื่อสารกันทางตรง สมาชิกในทีมมีการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความคิดเห็น

เพราะฉะนั้น หากมีการทำงานกันเป็นทีมหรือทีมที่ดีก็นับได้ว่ามีความสำเร็จไปกว่าครึ่งที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กรแต่ถึงอย่างไรก็ตามยัง ทาง สมยศ นาวิการ (2549) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ แม็คคินซี (McKinsey) ซึ่งเสนอปัจจัย 7 ประการที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรคือ

1. กลยุทธ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดภารกิจ การพิจารณาจุดอ่อนและจุดแข็งภายในการปฏิบัติงานในองค์กรโอกาสและอุปสรรคภายนอก

2. โครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสมจะช่วยให้การปฏิบัติงานมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. ระบบขององค์กรที่จะบรรลุเป้าหมายมีความรวดเร็วและไร้รอยต่อของอุปสรรค

4. รูปแบบการบริหารของผู้บริหารเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

5. บุคลากรผู้ร่วมองค์กร

6. ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากร

7. ค่านิยมร่วมของคนในองค์กร

จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพเป็นการใช้ทักษะและความสามารถ มีการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการทำงานที่แน่นอนและชัดเจนใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและประหยัดที่สุด มีระเบียบวินัย ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ถูกต้องแม่นยำมีคุณภาพและได้มาตรฐาน (ธนภรณ์ พรณราย, 2565) ระหว่างต้นทุนการผลิตกับผลลัพธ์ที่ต้องการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างชัดเจน ดังนั้น บุคลากรบริษัทหลักทรัพย์จะสามารถเพิ่มกำลังของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่ของตนเองได้หรือไม่ อาจจะต้องมีกลไกและทิศทางการพัฒนาตนเองให้ตรงกับความต้องการขององค์กรนั้น ๆ ซึ่งหากมีนำหลักพุทธธรรมมาประกอบการพัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจะยิ่งเพิ่มมูลค่าการผลิตและสร้างผลลัพธ์ที่น่าพอใจของผู้บริหารองค์กรนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน

การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรบริษัทหลักทรัพย์ตามหลักพุทธธรรม

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีบริษัทสมาชิกรวม 39 บริษัทบริษัทสมาชิกที่เปิดให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต 33 บริษัท และบริษัทสมาชิกที่เป็นสมาชิกกองทุนคุ้มครองผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ 33 บริษัทซึ่งบริษัทต่าง ๆ เหล่านี้ ต้องทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่ากระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี จะช่วยเสริมสร้างให้ตลาดหลักทรัพย์บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพมีความน่าเชื่อถือ โปร่งใส และเป็นพื้นฐานของการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการของตลาดหลักทรัพย์ฯ สะท้อนถึงหลักการพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นธรรมความโปร่งใส การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566) รวมทั้งด้านบุคลากรต้องมีการพัฒนาให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นประโยชน์ของกลุ่มบริษัทและกลุ่มลูกค้าซึ่งผู้เขียนได้นำหลักไตรสิกขามาช่วยวิเคราะห์และอธิบายในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุดซึ่งสามารถจัดลำดับขั้นการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากร ดังนี้

1. การปฏิบัติระดับของศีล คือ การปฏิบัติงานของบุคลากรต้องมี แบบแผนการรักษาวินัยทางการเงิน จริยธรรม กติกา นโยบายการดูแล กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของบริษัทหลักทรัพย์ที่กำหนดในเบื้องต้นเพื่อความโปร่งใส เป็นธรรม โดยเฉพาะจะยึดถือข้อกำหนดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยถือเป็นหลักการสำคัญที่จะไม่สั่งการหรือกระทำการ หรือละเว้นในการสั่งการหรือในการกระทำการใด ๆ ที่อาจจะเกิดเหตุให้ตลาดหลักทรัพย์และบริษัทย่อย มีการกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ หรือต่อจริยธรรมหรือจรรยาบรรณที่คณะกรรมการกำหนดขึ้นเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566) นอกจากนี้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ ต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานที่กำกับดูแลกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมถึงมาตรฐานและกฎระเบียบภายในที่กลุ่มตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด และพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจขัดแย้งทางผลประโยชน์รวมทั้งการสอบทานและดำเนินการต่อการแจ้งเบาะแสและสอบสวนการกระทำที่ขัดแย้งหรือสงสัยว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมาย จรรยาบรรณ การถูกละเมิดสิทธิ รายงานทางการเงินไม่ถูกต้อง ระบบควบคุมภายในที่บกพร่อง และการกระทำที่ทุจริต การสอบทานกระบวนการป้องกันและตรวจจับการกระทำที่ทุจริตตลอดจนการดำเนินงานของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้มีมาตรฐาน สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดีตามมาตรฐานด้านบรรษัทภิบาลและความยั่งยืนทั้งในระดับประเทศ และในระดับสากล (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566)

ดังนั้นในขั้นตอนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพต้องให้ความสำคัญลำดับแรกนั้นก็คือ การยอมรับและปฏิบัติกฎระเบียบ กฎหมาย กติกาขององค์การตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพราะมองว่า หากไร้ซึ่งกฎระเบียบและสิ่งที่จะสามารถควบคุมพฤติกรรมของบุคลากรจะทำให้เกิดความพลาตอย่างมากที่ส่งผลเสียต่อองค์กรอย่างมาก อีกทั้งยังทำให้บุคลากรทราบถึงทิศทางการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง ขอบธรรมและไม่ก่อความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. ระดับสมาธิ คือ การยกระดับศักยภาพการทำงานของบุคลากรผ่านความร่วมมือระหว่างกิจการ ความมั่นคงของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์และสร้างลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดความมั่นใจไว้วางใจต่อการลงทุนตลาดหลักทรัพย์ตลอดจนสามารถสร้างความมั่นคงทางการเงิน ความยั่งยืนของกิจการทั้งสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. บริษัทจดทะเบียนที่มีความเกี่ยวข้องในฐานะผู้ออกหลักทรัพย์จดทะเบียน ซึ่งเป็นสินค้าหลักของตลาดหลักทรัพย์ ย่อมมีผลกระทบต่อคุณภาพหลักทรัพย์ กระทั่งต่อความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนกระทบต่อกระบวนการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยมีความคาดหวังว่าจะได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพได้รับการส่งเสริมให้เป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือต่อผู้ลงทุน และได้รับการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องมีเครื่องมือทางการเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ

2. ผู้ลงทุนที่มีความเกี่ยวข้องโดยการเป็นเจ้าของหุ้นผู้ซื้อหลักทรัพย์หรือผลิตภัณฑ์เพื่อการลงทุนของตลาดหลักทรัพย์ ย่อมมีผลกระทบต่อสภาพคล่องและปริมาณการซื้อขาย และผลกระทบต่อการเติบโตทางธุรกิจโดยมีความคาดหวังว่าจะมีผลตอบแทนจากการลงทุนที่น่าพอใจ ค่าบริการซื้อขายที่เหมาะสมและยุติธรรม ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายน่าสนใจให้เลือกลงทุนข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน น่าเชื่อถือ และเข้าถึงง่าย

3. บริษัทสมาชิก เกี่ยวข้องโดยเป็นบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นตัวแทนผู้ลงทุนในการส่งคำ สั่งซื้อขายหลักทรัพย์สู่ตลาดหลักทรัพย์ ที่มีผลกระทบต่อกระบวนการซื้อขายหลักทรัพย์โดยคาดหวังว่า จะได้รับการบริการอำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์ผลิตภัณฑ์เพื่อการลงทุนที่หลากหลายและมีคุณภาพการมีส่วนร่วมกำหนดเกณฑ์และข้อกำหนดต่าง ๆ

4. ผู้กำกับตลาดทุน ในฐานะผู้กำกับการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีผลกระทบต่อนโยบายการดำเนินงาน และกระทบต่อหลักเกณฑ์การซื้อขายโดยมีความคาดหวังว่าการปฏิบัติการ หน้าที่ และดำเนินงานของ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เป็นไปตามกรอบของ พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และการให้ความร่วมมือเพื่อพัฒนาตลาดทุนไทย

5. พนักงานหรือบุคลากร เกี่ยวข้องในฐานะผู้ปฏิบัติงาน หรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ย่อมมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ และกระทบต่อการเติบโตของธุรกิจ ย่อมมีคาดหวังต่อค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสมเป็นธรรม ผลต่อความมั่นคงและการเติบโตในหน้าที่งาน ผลต่อความรู้ คำแนะนำ และการพัฒนาศักยภาพ การได้รับข้อมูลข่าวสารองค์กรอย่างโปร่งใส และการมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น

6. คู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ ในฐานะบุคคล บริษัท หรือองค์กร ที่อยู่ในห่วงโซ่ธุรกิจของตลาดหลักทรัพย์ ทั้งการขายสินค้าบริการ และการให้ความร่วมมือในเรื่องต่างๆย่อมมีผลกระทบต่อการประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ และกระทบต่อห่วงโซ่ธุรกิจ มีความหวังว่า กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส และยุติธรรมการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายตรงไปตรงมาเป็นธรรมการให้ความรู้ คำแนะนำ และการช่วยพัฒนาศักยภาพเพื่อความมั่นคงทางธุรกิจ

7. สังคม เกี่ยวข้องในฐานะประชาชน ชุมชน สถาบันการศึกษารวมถึงสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนไทยกระทบต่อความผืนผวนของตลาดทุนย่อมมีผลกระทบต่อความต่อเนื่องของการดำเนิน ธุรกิจกระทบต่อต้นทุนการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรและพลังงานมีความคาดหวังว่าจะมีการขยายตัวของตลาดทุนเพื่อให้เศรษฐกิจในภาพรวมเติบโตการช่วยยกระดับพัฒนาคุณภาพความเป็นอยู่ของชุมชนและสังคมด้วยความรู้ด้านการเงินและการลงทุนอย่างเพียงพอการใช้ทรัพยากรและการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพของภาคตลาดทุน

ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนหลักหรือผู้มีส่วนได้ส่วนรองจะมีความเกี่ยวข้องในมิติที่แตกต่างกันมีผลกระทบแตกต่างกันออก รวมทั้งมีความหวังในตลาดหลักทรัพย์ที่จำเป็นปกป้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ดีที่สุดเพราะการปฏิบัติของคณะผู้บริหารและบุคลากรก่อให้เกิดความเชื่อมั่นจะทำให้ตลาดหลักทรัพย์สามารถบริหารจัดการองค์กรได้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะเป็นประเด็นหนึ่งเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้นในการพัฒนาศักยภาพการทำงานที่มุ่งสู่เป้าหมายของกลุ่มลูกค้าของตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างมั่นคงต่อไป ที่จะทำให้ตลาดการซื้อขายหุ้นเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรมมากที่สุด

3. ระดับปัญญา คือ การพัฒนาความใฝ่รู้ ความเท่าทันข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดให้เกิดการปรับเปลี่ยนพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมซึ่งในกฎบัตรของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดเงื่อนไขการพัฒนาคณะกรรมการ ผู้บริหารและบุคลากรไว้ว่า ตลาดหลักทรัพย์ต้องส่งเสริมให้กรรมการและผู้บริหารระดับสูงได้รับการอบรมและพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอบรมสัมมนา การบรรยาย รวมทั้งการดูงาน

นอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และดูแลให้มีการบริหารและพัฒนาบุคลากรของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2566) เช่น การเรียนรู้เรื่องการเงินการลงทุนช่องทางการเรียนรู้เรื่องการวางแผนการเงินและการลงทุน ที่จะช่วยให้คนไทยทุกช่วงวัยบริหารจัดการเงิน พร้อมต่อยอดเงินออมให้งอกเงย เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินได้ในระยะยาว ความรู้เรื่องเส้นทางวิชาชีพตลาดทุนแหล่งความรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพในตลาดทุนพัฒนาความรู้และทักษะที่สำคัญเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีคุณภาพของตลาดทุนไทย ความรู้เรื่องเสริมสร้างรากฐานความรู้ในการทำธุรกิจสู่การเป็นผู้ประกอบการที่เข้มแข็ง และความรู้ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานและเติมเต็มคุณสมบัติแก่บุคลากรบริษัทจดทะเบียนภายใต้หลักสูตร คลังความรู้ที่สนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนเติบโตอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ บุคลากรจำเป็นต้องมีความรู้อื่น ๆ อีกมากมายที่จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเคลื่อนไหวทางพฤติกรรมกรรมการลงทุน เป็นต้น ดังนั้น การที่บุคลากรสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างไม่มีขีดจำกัดในดำเนินกิจกรรมของตลาดหลักทรัพย์จะช่วยให้เกิดความเท่าทันต่อกิจการต่าง ๆ ของผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความไว้วางใจในความรู้ของบุคลากร รวมทั้งหากมีปัญหาหรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติงานใดงานหนึ่งจะสามารถพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสได้ในเร็ววันจึงนับได้ว่า บุคลากรมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์

สรุป

การนำหลักไตรสิกขามาใช้สำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นหลักนำไปสู่การเรียนรู้แบบเปิดกว้างไม่ติดอยู่กรอบของตนเอง เพราะสามารถแก้ไขปัญหาคือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเองที่มุ่งเน้นศักยภาพในตัวบุคลากรเป็นที่ตั้งทำให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยกำหนดไว้ 3 ขั้นตอนสำหรับการพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพได้แก่ ขั้นที่ 1 การยอมรับและสร้างเงื่อนไขต่อการปฏิบัติตนตามกรอบแห่งระเบียบ กฎหมายและกติกาสถาของตลาดหลักทรัพย์จะลดปัญหาด้านบุคลากร โดยในขั้นนี้เป็นการมองถึงการปรับตัวทางพฤติกรรมการทำงานร่วมกันตามสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ขั้นที่ 2 จะมองถึงการยกระดับศักยภาพของบุคลากรไปสู่การสร้างความร่วมมือและการทำงานในลักษณะเป็นเจ้าของร่วมกันโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้าต่าง ๆ ที่มีความสำคัญที่สุดในระบบการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เช่น บริษัทจดทะเบียน ผู้ลงทุนบริษัทสมาชิก ผู้กำกับตลาดทุน พนักงานหรือบุคลากร คู่ค้าและพันธมิตรทางธุรกิจ และสังคมและขั้นที่ 3 มองถึง

การแสวงหาความรู้ที่เหนือจากความรู้หลักในการปฏิบัติงาน หรือความรู้ที่จำเป็นต้องรู้ แต่หมายรวมไปถึงสภาพความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากและมีความรวดเร็ว รวมทั้งการเรียนรู้บนฐานของการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีลักษณะพัฒนาที่ไม่มีขีดจำกัดของการเข้าถึงความรู้ในแหล่งใดจนทำให้ปัญหาต่าง ๆ สามารถคลี่คลายได้หรือสามารถพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสได้ ดังนั้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะสามารถนำหลักไตรสิกขาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมั่นใจและเกิดการยอมรับในหลักธรรมอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ชมรมวณิชธนกิจ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย. (2559). *แนวทางการปฏิบัติงานภายใต้กรอบจรรยาบรรณของที่ปรึกษาทางการเงิน*. กรุงเทพฯ: ชมรมวณิชธนกิจ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย.
- ณัฏฐพล งามธรรมชาติ. (2559). *แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสายการผลิตบริษัท XYZ จำกัด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2566). *กฎบัตรของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ธนภรณ์ พรณราย. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา* (ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิรญา ชื่นวงศ์. (2560). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน: กรณีศึกษา ธุรกิจการขนส่งในจังหวัดเชียงราย. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ*, 4(2), 92-100.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมยศ นาวิการ. (2549). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- อัศววัฒน์ นิธิจิรวงศ์. (2559). *ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทคนิคตามแผนปฏิบัติงานฝ่ายเทคนิค กรุงเทพมหานคร* (การศึกษาระดับรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ). คณะรัฐศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.